

BESZÉLGETÉS

Uray Tivadarral

EMLÉKEKRŐL ÉS ÁLMOKRŐL

AMIKOR A DRAMATIZÁLT Krúdy-novella hőseként megszólal a színpadon, a kis színház nézőterén mintha megállna a levegő. S minden sűrűbb lesz körülöttünk. Uray Tivadar beszél. A szavak alakot öltenek az ajkán; Krúdy színésze az, aki életrekél a macclapó garabonciás köpeny mögött. A nézőtérén csend van, nem köhög, nem moccan senkisé, varázs ül meg az emberek lelkét s Ecsery, a színész alakja mögött Szindbád, a hajós kódlik fel és Rezeda Kázmér hirlapíró. Mintha látomás volna, úgy bukkan fel a félhomályból, aztán a zengő, érces szavak és a varázslatos játék után eltűnik a látomás, de a színész hangja még ott muzsikál a széksorok között. S Uray Tivadar sietősen indul a zenés-színházba, ahol néhány perc múlva egy híres hegedűművészt alakít az új vígjátékban. S másnap az idősebb Duval szerepében. a Madách Színház színpadán a megkövesedett konvenciók szólnak meg benne, s harmadnap a Ruy Blas Don Salustije, a spanyol nagyúr, Hugo Victor hőse. S ezután újra Ecsery színész. És mindig és minden este: a színész.

Most, amikor belép a csendes kávézóba, megint azt érzem, amit a színházban: megállt a levegő. A tekintetek a különböző asztaloknál azt mondják: Valaki bejött. (Amin a színházi világban úgy jellemzik ezt: ha Uray bejön, akkor „be van jöve”). Ha nem ismernék fel, akkor is ezt mondanák. Ez a szálfatartású, ezüsthaju, ruganyosjárású, acélostekintetű férfi mindig betölti a teret, mindig figyelmet parancsol. De amint leül, s megrendeli a duplát, már nem „az Uray” hanem a mindenki által tisztelt, kedves és közvetlen „Tógyer”. Megkockáztatom a kérdést: hogy tetszik a kirándulás a könnyűnek tartott műfaj vidékére?

— Igen, ez valóban kirándulás. S megvallom, tetszik nagyon. Ezekben a színházakban kitűnő kollegák, tehetséges színészek vannak, öröm velük játszani. Szeretem a Krúdy-szerepet; jól esik mondani a sajátos, szép magyar nyelven zengő szöveget, s hát Krúdy Gyulával jó barátságban voltunk, hányszor indultunk el együtt „Jajbudára”, a Kéhlinéhez, vagy a Tabánba, ahol jó borok és szép dalok járták. Ezért is kiváltképp örülök ennek a szerepnek. A másik? Nos, a zene műfaj sem új nekem, valamikor a Király Színház színpadán én is ott voltam Lehar „Sárga kabát”-jának előadásán, ahol Péchy Erzsébet, Honthy Hanna, Rátkai Márton és én játszottuk a négyes főszerepet...